

کوتاه از جامعه

۴۰ میلیون تحت پوشش بسیج ملی کنترل فشار خون

سعید نمکی، وزیر بهداشت با بیان این‌که در بسیج ملی کنترل فشار خون حدود ۴۰ میلیون نفر جمعیت بالای ۳۰ سال تحت پوشش بسیج ملی کنترل فشار خون قرار می‌گیرند، افزود: ارائه خدمات این طرح از اندازه گیری فشار خون تا ارجاع به پزشک در صورت نیاز، به صورت رایگان است. / جام جم

افزایش آلاینده «ناکس»

مسعود تجریشی، معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست با بیان این‌که در کلانشهرها با مشکل افزایش غلظت آلاینده «ناکس» مواجه هستیم، گفت: آزن باعث سرطان پوست می‌شود و این موضوع غیرقابل انکار است. / ایسنا

کاهش زمان رسیدگی

به پرونده‌ها در دیوان عدالت اداری

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدکاظم بهرامی، رئیس دیوان عدالت گفت: میانگین زمان رسیدگی برای هر پرونده در شعب بدوی در سال ۹۶ هشت ماه بود که در سال گذشته به حدود شش ماه کاهش پیدا کرده است. / جام جم

ایجاد ۲۰۰۰ طرح اشتغال زایی در گلستان

بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) تا بهمن امسال ۲۰۰۰ طرح اشتغال زایی را در استان گلستان ایجاد و به بهره‌برداری می‌رساند. برای راه‌اندازی این تعداد طرح اشتغال‌زایی، بالغ بر ۱۸۰۰ میلیارد ریال اعتبار پیش‌بینی شده و با بهره‌برداری از آنها، بیش از ۵۶۰۰ فرصت شغلی در مناطق محروم و کم‌تر توسعه‌یافته استان گلستان ایجاد خواهد شد. / جام جم

افزایش فارغ‌التحصیلان بیکار

انوشیروان حسینی‌بندی، استاندار تهران گفت: بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد تعداد فارغ‌التحصیلان بیکار در استان تهران نسبت به سال ۹۶ افزایش یافته است. وی افزود: سند توسعه و آمایش استان را تهیه کردیم و فضای کسب و کار را باید در استان تهران فراهم کنیم تا اوضاع بهتر شود. / فارس

با آغاز آتش‌سوزی در مناطق جنگلی و مرتعی کشور

کارشناسان درباره تشدید حریق در روزهای آینده هشدار می‌دهند

آتش در نیستان

مریم خباز
جامعه

دیروز عصر که ما با فرمانده یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها حرف می‌زدیم بادام زارهای دشتی بوشهر هنوز داشت می‌سوخت، این سوا از جنگل‌ها و مراتع خائیز، پادوک، برج بهمنی، راک، نازک، دیل، آوک، دره‌دریلا، بی‌بی‌جان آباد و جنگل‌های باشت و خوزستان و فارس و حتی فشم در تهران است که سوخته بود. آن بارش‌های ابتدای بهار، آن همه گیاه که مثل مخمل سبز ایران را پوشانده، پیش‌بینی شده بود که بستری بشوند برای آتش این روزها؛ گفته بودند هرچه پوشش گیاهی بیشتر، هرچه علوفه افزون‌تر و هرچه ایران سبزتر، آتش نیز افزون‌تر، علوفه‌هایی که خشک می‌شوند و در روزهای گرم سال می‌شوند بستر مستعد حریق، حالا هم پیش‌بینی، روند رو به افزایش آتش‌سوزی‌هاست. علی مقصودی، مدرس آتش‌نشانی حتی به ما می‌گوید نگران از این به بعد است، تقریباً نگران ۷۰ روز آینده که هوا گرم‌تر می‌شود و

علوفه‌های جنگلی و مرتعی خشک‌تر، هادی کیادلیری، کارشناس جنگل و رئیس انجمن جنگلبانی ایران هم به ما گفت که گفته بود امسال سال سیاه جنگل‌هاست و هرچه زمان بیشتر بگذرد خطر بیشتر می‌شود.

واقع‌روند کاهشی حریق در جنگل‌ها و مراتع را نشان می‌دهد که تازه با این که آمارش افت کرده ولی همچنان به حدی بزرگ است که سوختن تقریباً ۵۰۰۰ هکتار جنگل و مرتع در سال را مثل خاری می‌کند توی چشم. با این که علی مقصودی کارشناس حریق جنگل می‌گوید که هیچ آمار جامعی از میزان آتش‌سوزی در این اراضی وجود ندارد ولی فعلاً متقن‌ترین آماری که در دست است همین است و چاره‌ای جز استناد کردن به آن نیست. فارغ از

آمارها اما حقیقت، عجیب بودن آتش شکنده، آسیب‌پذیر و ثلگ بویژه در زاگرس.

سازمان جنگل‌ها همیشه گفته است و این بار نیز علی عباس‌نژاد، فرمانده یگان حفاظت این سازمان به ما

می‌گوید که وقتی شرایط وقوع حریق جور باشد، مثل امسال که بارش‌های بهاری مخمل سبز بر چهره جنگل‌ها و مراتع کشیده، با کوچک‌ترین بی‌احتیاطی و سهل‌انگاری آتشی پا می‌گیرد و شعله‌هایش خیلی زود رشد می‌کند و هکتار هکتار زمین را می‌سوزاند. او می‌گوید مقصر مردمی هستند که به دل طبیعت می‌زنند ولی آداب روشن کردن آتش و زیست در جنگل و مرتع را نمی‌دانند، نمی‌دانند که نباید بی‌محابا آتش روشن کرده یا بی‌پروا ته سیگاری را به امان خودش در طبیعت رهاکرد.

آمارهای رسمی سازمان جنگل‌ها همیشه سهمی ۹۸ تا ۹۹ درصدی برای عامل انسانی حریق‌ها در نظر گرفته است و کارشناسان نیز به تناوب این آمار را تایید کرده‌اند از جمله علی مقصودی که به ما می‌گوید انسان‌ها مستقیم و غیرمستقیم در آتش‌سوزی‌ها نقش دارند، چه وقتی ته سیگارهایشان را پرتاب می‌کنند، چه وقتی ظروف شیشه‌ای را در طبیعت ول می‌کنند و نمی‌دانند که این زیر تپش آفتاب می‌شود ذره‌بینی قوی و مسبب برپایی آتش و چه وقتی کودکانشان برای بازی آتشی می‌افروزند و بعد از اتمام کار آن را خاموش نکرده می‌گذارند و می‌روند. از این سهل‌انگاری‌ها که بگذریم آتش‌سوزی‌های عمدی نیز وجود دارد که گرچه به روایت سازمان جنگل‌ها حدود ۲ درصد حریق‌ها چنین منشأی دارد ولی به هر حال سهمی

ثبت سالانه ۵۰۰۰۰ ابتلا به ام‌اس

محمدعلی صحراییان، نایب رئیس انجمن ام‌اس با بیان این‌که سالانه حدود ۵۰۰۰ بیمار جدید مبتلا به ام‌اس در کشور ثبت می‌شود، گفت: در انجمن ام‌اس در هر روز کاری بین هفت تا ده بیمار جدید ثبت‌نام می‌کنیم. وی افزود: امسال در نظر داریم تا روز جهانی ام‌اس را در سه محور اصلی پیش ببریم: محور اول آگاهی‌بخشی عمومی برای مردم درباره این بیماری و محور دوم تسهیل دریافت خدمات تشخیصی، درمانی و مشاوره‌ای و محور سوم آموزش جهت تغییر سبک زندگی است. / ایرنا

عکس: ایرنا

علی عباس‌نژاد روایت می‌کند که اعتبار امسال دولت برای اطفای حریق از طریق بالگرد در اختیار سازمان‌های مربوطه قرار نگرفته و به همین دلیل سازمان جنگل‌ها هنوز نتوانسته بالگردی به خدمت بگیرد. او می‌گوید این مشکل اصلی در کنترل آتش است و وقتی درباره جزئیات، بیشتر از او پرسیدیم گفت با

این‌که سازمان جنگل‌ها با استاندارد نیروهای مسلح تفاهمنامه‌ای در این باره دارد ولی چون دولت هزینه‌ای بابت اعزام بالگردها به نیروهای مسلح و دستگاه مختلف نداده، آنها نیز در خدمت‌رسانی مشکل دارند به بالگرد با ۱۵ ساعت تاخیر رسیدگی همین باعث افزایش خسارت‌ها شد. فرمانده می‌گوید دولت قول داده بود علی‌الحساب پنج میلیارد تومان بابت اعزام بالگردها بدهد که هنوز نداده است.

این که منابع طبیعی و محیط زیست همیشه زورش کمتر از خیلی‌هاست، حرف تازه‌ای نیست، این‌که همیشه درحاشیه بوده و آنها که در متن بوده‌اند همیشه از این حاشیه بهره برداند نیز چالش قدیمی است ولی هادی کیادلیری می‌گوید قوانینی موجود است که سازمان جنگل‌ها می‌تواند براساس آنها هرگونه تعلل در حفاظت از منابع طبیعی را تحت پیگرد قرار دهد و خواستار مجازات خاطیان شود. اما این که چرا چنین نمی‌کند و چرا تابه حال نکرده جای بحث دارد. **۲**

دست‌خالی جنگل‌ها

پیشگیری با این‌که همیشه بهتر از درمان است ولی وقتی برای پیشگیری دست‌ها خالی است نوبت درمان می‌رسد که البته برای درمان هم دست‌ها خالی است. دست‌خالی سازمان جنگل‌ها برای اطفای حریق‌های کوچک و بزرگ آنقدر عیان است که همه می‌دانند. خاموش کردن شعله‌های سرکش آتش با شاخه‌های درختان، لگدکوب کردن‌شان و پاشیدن آب به آتش با دبه‌های کوچک و حتی سطل‌های خانگی صحنه‌های غریبی نیست که مردم از آن بی‌خبر باشند. داستان پرواز هلی‌کوپترهایی که آب را در حجم وسیع حمل می‌کنند و یکباره آن را از آسمان می‌پاشند روی آتش نیز طرفه داستانی است، هلی‌کوپترهایی که هر سال با منت و تضرع از این سازمان و آن سازمان قرض گرفته می‌شوند ولی چون حرفه‌ای این کار نیستند، دردی دوا نمی‌کنند معمولا.

حالا همین هلی‌کوپترهای نیم بند نیز برای آمدن به عرصه‌های درحال سوختن کلی دنگ و فنگ دارند و فرمانده یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها از این دنگ و فنگ‌ها می‌گوید که البته به زبان او تعبیر می‌شود به ناهماهنگی بین دستگاه‌ها.

درباره پلنگی که به تازگی در جزیره کبودان دیده شده است

راز پلنگی در جزیره

همین که دوربین‌ها تصویر پلنگ تازه‌وارد به جزیره کبودان ارومیه را شکار کردند و عکسش در سایت‌ها و شبکه‌ها پخش شد، بسیاری از دوستداران حیات وحش، تعجب کردند؛ پلنگ آنجا چکار می‌کند؟ چگونه خودش را به جزیره رسانده؟ این همان پلنگی نیست که سال گذشته در جزیره اشک ارومیه دیده شد؟ همه این شک و شبیه‌ها باعث شد که ماجرا را خودمان پیگیری کنیم و سوال‌هایمان را از ایمان معاریان، دامپزشک

نرگس خانعلیزاده
جامعه

حیات وحش ببرپرسم.

۲ چند روز پیش یکی از دوربین‌های تله‌ای در جزیره کبودان تصویر پلنگی را ثبت کرد و خیلی از دوستداران حیات وحش از حضور این پلنگ در جزیره تعجب کردند. نظر شما در این باره چیست؟

البته که علت تعجب دوستداران حیات وحش کاملاً منطقی به نظر می‌رسد، چون این محیط، هیچ‌وقت زیستگاه طبیعی پلنگ نبوده و حالا دیده شدن پلنگ در جزیره، باعث تعجب همه شده است.

۲ پس این پلنگ باید از زیستگاه دیگری به این منطقه رفته باشد.

بله همین‌طور است. در واقع ماجرا این است که هیچ‌وقت کسی از دیدن گوزن و قوچ و میش در جزیره کبودان تعجب نمی‌کند؛ چون این جزیره زیستگاه طبیعی این حیوانات است، اما طبیعتاً حضور يك پلنگ در بین آنها، اتفاق غیر طبیعی و برخلاف اکوسیستم است و می‌تواند کمی حساسیت برانگیز باشد و همه به دنبال علت و چرایی این اتفاق باشند.

۲ شما علت حضور پلنگ را در جزیره کبودان چه می‌دانید؟

درباره علت حضورش حدس و گمان‌هایی وجود دارد که اصلی‌ترین و واقع‌بینانه‌ترین آن می‌تواند به دلیل وضعیت مناسب طعمه در جزیره کبودان باشد. جزیره کبودان زیستگاه طبیعی گوزن زردآبی، قوچ و میش است که می‌توانند شکارهای مناسبی برای پلنگ باشند و همین انگیزه خوبی برای رساندن خودش به این منطقه است.

۲ اصلاً چطور توانسته است خودش را به يك جزیره برساند؟

در محل آیشخور آلوده (۱) جزیره کبودان ثبت شده است تصویر این پلنگ توسط دوربین تله‌ای

به نظر می‌رسد که این پلنگ به واسطه خشک شدن موقتی دریاچه ارومیه، به جزیره کبودان ارومیه راه پیدا کرده است. یعنی بعد از این‌که دریاچه ارومیه برای مدتی خشک شد و آب آن پایین رفت، راه ورود به جزیره برای این پلنگ باز شده و خودش را به آنجا رسانده است؛ راهی که نه فقط برای این پلنگ بلکه برای سایر گونه‌های مختلفی از حیوانات باز شده بود. در واقع کم شدن آب دریاچه بهترین فرصت برای هدف شکار بوده است.

۲ از طرف دیگر گمان‌هایی هم درباره این پلنگ وجود دارد و احتمال این‌که این پلنگ، همان پلنگی باشد که سال گذشته در جزیره اشک دیده شد، زیاد است. نظر شما چه‌است؟

احتمال این اتفاق زیاد است. البته تشخیص درستی و نادرستی این حدس به راحتی قابل بررسی است؛ می‌توان از خال‌های روی بدن پلنگ استفاده کرد؛ این خال‌ها مثل اثر انگشت عمل می‌کنند و خیلی راحت می‌شود تشخیص داد که آیا این پلنگ، همان پلنگ است که برای شکار به کبودان آمده است یا خیر؛ اگر همان پلنگ باشد، نشان‌دهنده این است که قبل از این‌که دریاچه دوباره لبریز از آب شود، این پلنگ خودش برای حفظ بقا و تامین غذا، از اشک به کبودان رفته است. **۲**